

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne [datum] v trestní věci obžalovaného [údaje o účastníkovi]

takto:

Odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Domažlicích a obžalovaného [jméno] [příjmení] proti rozsudku Okresního soudu v Domažlicích ze dne 19. 10. 2022, č. j. 2 T 82/2022 – 350, se podle § 256 trestního řádu zamítají.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Domažlicích ze dne 19. 10. 2022, č.j. 2 T 82/2022-350, byl obž. [jméno] [příjmení] uznán vinným ze spáchání zvlášť závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a přečinu omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 trestního zákoníku, kdy těchto trestných činů se měl dopustit tím, že

1. dne [datum], kolem 18:00 hodin, ve [obec], v ulici [adresa], v bytě obžalovaného, kam přišla poškozená [jméno] [příjmení], [datum narození] na návštěvu, jí obžalovaný řekl, aby se šla umýt, a pak jí řekl jdeme do postele, následně si dal přes oči froté čelenku a řekl poškozené, aby mu dělala, co chce, pak jí řekl, aby si tu čelenku dala přes oči ona a lehla si na záda, když poškozená uposlechla, tak si obžalovaný sedl na její břicho, zády k jejímu obličejí a začal jí do pochvy zasouvat nějaký předmět, o kterém tvrdil, že se jedná o erotické pomůcky, vzhledem k tomu, že to poškozenou velmi bolelo, říkala obžalovanému, aby přestal, a současně se snažila obžalovaného ze sebe shodit, ale to se jí nepodařilo, protože byl těžký a i přes výslovný nesouhlas poškozené jí obžalovaný nechal předmět zasunutý v pochvě po dobu asi pěti minut, a to až do doby, než ve vedlejší místnosti zazvonil telefon a obžalovaný se zvedl z poškozené, která si následně z pochvy vytáhla zubní kartáček, který byl vložený do prezervativu, štetinami do pochvy, když v důsledku tohoto jednání byla poškozená v šoku a nejméně ještě následující den měla bolesti pochvy, lékařské vyšetření ihned nevyhledala, až s odstupem času,

2. dne [datum] nejpozději od 19:00 hodin, bezprostředně po jednání popsaném v bodě ad 1) nejméně do 5:00 hodin dne [datum], ve [obec], v ulici [adresa], v bytě obžalovaného, bránil obžalovaný poškozené [jméno] [příjmení], narozené [datum] opustit jeho byt, a to tak, že nereagoval na její žádosti, aby odemkl byt a pustil ji ven, ponechal ji v uzamčeném bytě, a to až do 5:00 hodin, kdy na její opětovné naléhání, byt odemkl a z bytu ji pustil.

2. Za výše uvedené jednání byl obžalovanému uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání dvaceti šesti měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání třiceti měsíců. Podle § 229 odst. 1 trestního řádu byla poškozená [jméno] [příjmení] odkázána se svým nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti rozsudku okresního soudu v Domažlicích podali včasná odvolání obžalovaný a státní zástupkyně. Zatímco obžalovaný zaměřil odvolání do výroku o vině a trestu, státní zástupkyně jej omezila toliko na výrok o trestu. Obžalovaný v odvolání, zpracovaném jeho obhájcem, vyslovil nesouhlas s posouzením jednání popsaném v napadeném rozhodnutí jako trestný čin. V tomto směru upozornil na to, že závěr o vině je podložen dle něho nejistou a nepřesvědčivou výpovědí poškozené, když poškozená celou věc oznámila na policii až téměř rok po nastalé události s absurdním tvrzením, že nevěděla, že jde o znásilnění. Soud nevyslechl ve věci JUDr. [příjmení], se kterou měla poškozená jako s první právně kvalifikovanou osobou o věci hovořit, což považuje obžalovaný za podstatné. Z dokazování navíc vyplynulo, že poškozená po celé události nevyhledala žádnou lékařskou pomoc a následně fakticky odmítla psychiatrickou a psychologickou podporu. Za nesprávný označil obžalovaný závěr soudu o tom, že poškozená vypovídá shodně, jako např. při svědecké výpovědi před přestupkovou komisí [stát. instituce] dne [datum], kdy poškozená výslovně uvedla, že celá událost dne [datum] nebyla důvodem pro ukončení vztahu s obžalovaným

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

a navíc uvedla, že byla jen uražená, že jí obžalovaný zasouval kartáček do pochvy, kdy incident neoznámila na policii, neboť řešila jiné věci. Obžalovaný zdůraznil, že v dané věci nebyl naplněn znak násilí, když poškozená neuvedla, že by vyvíjela aktivní ani jiný významný odpor a je zřejmé, že obžalovaný jednání, které jí nebylo příjemné, zanechal. Dále poukázal obžalovaný na to, že na těle poškozené nebyly nalezeny ani stopy žádného násilí, poškozená nevyhledala v souvislosti s událostí žádnou lékařskou pomoc, nikomu se nesvětila. Pochyby budí i to, že poškozená nevyužila dostupných možností, jak se údajnému sexuálnímu násilí bránit, nešla na policii, aby celou věc oznámila, což na radu několika osob učinila až se značným odstupem. Dle obžalovaného nebylo prokázáno, že by k praktikovaným sexuálním aktivitám obžalovaný poškozenou nutil násilím, pohrůžkou násilí či jiné těžké újmy, což nevyplývá ani z výpovědi poškozené. Z dokazování nevyplývá, že by obžalovaný využil bezbrannosti poškozené, v situaci, kdy poškozené byly předmětné aktivity nepříjemné, neužil žádné výhrůžky či násilí. Pokud poškozená uvedla, že na ní obžalovaný přisedl, mohlo jít o subjektivní vjem poškozené, nikoli však o násilí či bezbrannost ve smyslu naplnění skutkové podstaty zvláště závažného zločinu znásilnění. Pokud by poškozená pocítila natolik nepříjemné aktivity, které byly proti její vůli, mohla kdykoli volat o pomoc, či se snažit z bytu obžalovaného dostat. Navíc z dokazování vyplynulo, že obžalovaný poté, co s nepříjemnými aktivitami pro poškozenou přestal, dlouhou dobu telefonoval, i přesto poškozená setrvala v bytě obžalovaného až do druhého dne a dále věc neřešila, tato událost nebyla ani důvodem pro rozchod poškozené a obžalovaného, jak potvrdila před přestupkovou komisí v září 2021. Obžalovaný má za to, že i kdyby byla bez výjimky výpověď poškozené pravdivá, celý skutek nemůže naplnit skutkovou podstatu zvláště závažného zločinu znásilnění, a to pro absenci násilí, pohrůžek násilí či jinou újmu ani tím, že by obžalovaný využil bezbrannosti poškozené. V dané věci nešlo o znásilnění, o čemž svědčí samotná výpověď poškozené v tom směru, že ještě ve 2:30 hod. přišel obžalovaný za poškozenou a chtěl jí líbat, což odmítla. Obžalovaný to respektoval a žádné sexuální aktivity si nevynucoval. To svědčí o tom, že v dané věci celá událost mezi sexuálními partnery nebyla tak intenzivní, aby naplnila skutkovou podstatu zvláště závažného zločinu znásilnění.

4. Soud I. stupně dle obžalovaného nikterak nerozvedl, na základě čeho je přesvědčen, že v dané věci došlo k vyvinutí násilí vůči poškozené, kterým však v odůvodnění rozhodnutí argumentuje. Nepostačí závěr o tom, že obžalovaný činil něco proti vůli poškozené ani nijak nekonkretizovaný závěr o vážně projeveném nesouhlasu poškozené. Závěr soudu o tom, že obžalovaný je v partnerském vztahu dominantní, chce mít převahu, nesvědčí o tom, že měl v daném případě spáchat trestný čin znásilnění. Soud sám označil danou věc za velmi specifickou, kdy ke znásilnění mělo dojít mezi sexuálními partnery. Dále obžalovaný poukázal na to, jak je pojem násilí řešen soudní praxí, neboť tento není přímo v zákoně definován a rozlišil současně násilí ve dvou rovinách, a to násilí ve formě vis absoluta a násilí ve formě vis compulsiva.

5. Za obdobnou označil obžalovaný situaci i v případě přečinu podle § 171 odst. 1 trestního zákoníku. Uvedl, že v dané věci šlo o plánovanou celonoční návštěvu poškozené v bytě obžalovaného, jakožto sexuální partnerky. To, zda, jak a kdy obžalovaného žádala, aby jí z bytu pustil, je zjevné toliko z její nejasné výpovědi, když neví kolikrát a kdy obžalovaného žádala, aby jí z bytu pustil. Navíc je zřejmé, že v bytě sama usnula v jiné místnosti a dále odešla z bytu v ranních hodinách, kdy jí měl obžalovaný z bytu pustit. Obžalovaný namítl, že v dané věci nedošlo ke spáchání přečinu, okolnosti věci tomu nenasvědčují. V tomto směru poukázal na subsidiaritu trestní represe, když okolnosti a intenzita jednání obžalovaného nenasvědčující tomu, že by se dopustil tohoto přečinu.

6. Dále obžalovaný namítl, že nebyl důsledně proveden důkaz spisem [stát. instituce], [anonymizováno] [značka automobilu] [rok] [číslo], když soud provedl důkaz celým spisem, nikoli konkrétními listinami, když takovéto provedení důkazu spisem je dle něho nepřipustné.

7. Obžalovaný odvolacímu soudu navrhl, aby napadený rozsudek zrušil a obžalovaného podle § 226 písm. a) trestního řádu zprostil obžaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

8. Státní zástupkyně se v podaném odvolání neztotožnila s výší uloženého trestu, kterou označila za nepřiměřeně mírnou a v tomto směru poukázala na to, že trest, byť se jedná o trest úhrnný, byl uložen pouhé dva měsíce nad samou spodní hranicí trestní sazby. Za trest přiměřený povaze a závažnosti trestného činu s přihlédnutím ke všem okolnostem tohoto případu, ale i polehčující okolnosti, a to doposud řádně vedenému životu obžalovaného, považuje odvolatelka úhrnný trest odnětí svobody ve výměře od 2,5 roku do 3 let, s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 3-4 let. Krajskému soudu proto navrhla, aby výrok o trestu zrušil a opětovně o trestu rozhodl v intencích podaného odvolání.

9. Krajský soud v Plzni jako soud odvolací z podnětu podaných odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1, odst. 2 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo. K vadám, jež nebyly namítány, mohl přihlídnout jen tehdy, pokud by měly vliv na správnost výroku, proti němuž bylo podáno odvolání.

10. Na základě přezkumné činnosti krajský soud shledal, že řízení předcházející vydání napadeného rozsudku proběhlo v souladu s trestním řádem při respektování práva obžalovaného na obhajobu, které nebylo nijak dotčeno či omezeno, obžalovanému byl dán dostatečný prostor k vyjádření se k jednotlivým prováděným důkazům, čehož také, jak je ze zadokumentovaného průběhu hlavního líčení zřejmé, využil, přičemž okresní soud se obhajobě obžalovaného dostatečně věnoval. Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku není zatíženo žádnými procesními vadami, které by měly vést ke kasaci rozhodnutí. Během hlavního líčení provedl okresní soud celou řadu důkazů, která mu umožnila v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 trestního řádu zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností, byť odvolací soud, zejména s přihlédnutím k obhajobě obžalovaného prezentované během veřejného zasedání, dokazování níže uvedeným způsobem doplnil. Provedené důkazy pak nalézací soud hodnotil podle vnitřního přesvědčení založeného na náležitém uvážení všech okolností případu, a to jednotlivě i v jeho souhrnu, jak mu ukládá § 2 odst. 6 trestního řádu. Na základě zákonně hodnocené důkazní situace tak dospěl ke správným skutkovým i právním závěrům, kterým věnoval v odůvodnění napadeného rozhodnutí adekvátní pozornost. Z odůvodnění rozhodnutí je zjevná logická návaznost mezi provedenými důkazy, jejich hodnocením a učiněnými skutkovými a právními závěry. Rozhodnutí tak nevybočilo z mezí daných ustanovením § 125 odst. 1 trestního řádu. Odvolací soud je ve smyslu ustanovení § 263 odst. 7 trestního řádu vázán hodnocením důkazů ze strany soudu I. stupně, pokud neprovede důkazy nové nebo nezopakuje důkazy provedené nalézacím soudem. Pokud krajský soud v odvolacím řízení doplnil dokazování, pak neshledal důvod na skutkových či právních závěrech nalézacího soudu cokoli změnit.

11. Nutno dále zdůraznit, že těžiště dokazování je před okresním soudem, jakožto soudem nalézacím. Ten také má možnost získat z provedených důkazů bezprostřední dojem a tím i podmínky pro jejich hodnocení. Naznačená zásada bezprostřednosti a ústnosti, o níž je však odvolací soud ochuzen (pokud důkazy neopakuje či neprovádí další), byla aplikována především u výpovědi obžalovaného a poškozené [příjmení]. V daném případě obžalovaný napadá především hodnocení důkazů okresním soudem a v návaznosti na to učiněná skutková zjištění. S námitkami obžalovaného se však krajský soud neztotožnil. V této souvislosti je třeba zmínit, že se okresní soud zabýval podanou obžalobou v celé její šíři, postupoval zcela v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů. Podle názoru odvolacího soudu hodnocení důkazů učiněné okresním soudem, je dostatečně podrobné, konkrétní, jednotlivé důkazy, ze kterých byla vyvozena vina obžalovaného, na sebe logicky navazují, takže hodnocení důkazů rozhodně není ani vnitřně rozporné a odvolací soud na něj ve stručnosti zcela odkazuje.

12. Důvodnost nebyla přiznána námitce obžalovaného, v rámci níž za nepřipustné označil provedení důkazu přestupkovým spisem [stát. instituce], aniž by z tohoto spisu byly provedeny jednotlivé listiny. V tomto směru je nutno odkázat na ustanovení § 213 trestního řádu, které vymezuje postup při provádění důkazů v hlavním líčení. Pokud se týká listinných důkazů, kterými

jsou listiny prokazující svým obsahem dokazovanou skutečnost, pak ze samotného pojmu listina je zřejmé, se jedná o jednotlivé písemnosti. Přestupkový spis je souborem takovýchto listin a pokud byl stranám předložen k nahlédnutí (jak dokládá i zvukový záznam o hlavním líčení ze dne [datum]) a ze zmíněného spisu provedl nalézací soud k důkazu rozhodnutí přestupkové komise (č.l. 176-179) a úřední záznam o vysvětlení podaném poškozenou před policejním orgánem dne [datum] (č.l. 194), přičemž strany, včetně obžalovaného a obhájce, proti takovému postupu nevznesly žádné námitky, nahlédnutí do přestupkového spisu nevyužily a z jejich strany nezazněl ani požadavek na provedení důkazu další konkrétní listinou z tohoto spisu, pak provedení důkazu naznačeným způsobem nelze považovat za zákonu odporujícímu. Nicméně v rámci odvolacího řízení byl k důkazu z pořízené kopie spisu jako listinný důkaz proveden protokol o ústním jednání proběhnuvším dne [datum] před správním orgánem (č.l. 182-183), k jehož obsahu se obžalovaný vyjádřil tak, že si poškozená vše vymyslela, její předchozí partner se jí pokusil znásilnit, v případě kartáčku se jednalo o normální mazání a na břiše poškozené neseděl. K důkazu byl proveden též přestupkový spis v originální verzi, kterou si odvolací soud vyžádal, přičemž komparací s pořízenou kopií zjistil, že tato je zcela totožná. Z e-mailové komunikace mezi obžalovaným a poškozenou, kterou k požadavku odvolacího soudu předložila poškozená, včetně reakce obžalovaného (která doposud nebyla k dispozici), nevyplývaly žádné nové skutečnosti. Obžalovaný se během e-mailové konverzace vyjadřoval velmi stroze, příp. zprávy poškozené ponechal bez odpovědi.

13. V odvolacím řízení byl dále realizován doplňující výslech poškozené [jméno] [příjmení], a to v nepřítomnosti obžalovaného, který požádl o konání odročeného veřejného zasedání bez jeho přítomnosti. Výslech poškozené byl zaměřen především na objasnění časové chronologie událostí po spáchání protiprávního jednání ze strany obžalovaného a objasnění předchozího vztahu poškozené s možným násilným aspektem, který opakovaně deklaroval obžalovaný. Poškozená předchozí násilnou zkušenost s jiným partnerem před odvolacím soudem popřela. Vysvětlila též, že se o užití zubního kartáčku během intimního aktu s obžalovaným zmínila před přestupkovou komisí. Ošetřující lékařce MUDr. [příjmení] se svěřila v prosinci 2021. Dne [datum] (v pátek) v odpoledních hodinách telefonicky věc konzultovala s právničkou Mgr. [příjmení], která jí sdělila, že jednání obžalovaného (související s užitím zubního kartáčku) by mohlo být posouzeno jako znásilnění. Proto dne [datum] (v pondělí) věc oznámila na policii. Kontakt na Mgr. [příjmení] poskytla poškozené [příjmení] [příjmení], kterou poškozená oslovila s daným problémem poté, co obdržela rozhodnutí přestupkové komise, které měla za nespravedlivé.

14. Pokud obžalovaný namítl nevěrohodnost poškozené a v tomto směru poukázal na dle něho nejistou a nepřesvědčivou výpověď poškozené s poukazem na časovým odstup, s jakým poškozená věc oznámila na policii, pak k tomu nutno uvést, že nalézací soud se věrohodností poškozené náležitě zabýval, měl možnost bezprostředního dojmu z vystoupení poškozené v hlavním líčení (kterou ostatně získal i odvolací soud při doplňující výpovědi poškozené a který závěr o věrohodnosti poškozené podpořil), kdy kromě verbálního projevu poškozené, v rámci něhož hodnotil i způsob, jakým danou událost poškozená interpretovala, vnímal též její emoční projev během výpovědi, který zmínil v odůvodnění napadeného rozsudku. Nutno zdůraznit, že samotné hodnocení výpovědi svědka z hlediska pravdivosti, je sice výhradně na soudu, nicméně jedním z důkazů, který je třeba vzít při tomto postupu v úvahu, je i znalecký posudek, v němž znalec psycholog atributy věrohodnosti posuzuje v kontextu s osobnostní výbavou vyšetřované osoby a výsledky testovacích metod, které za tímto účelem využije. Znalecký posudek je tak nepochybně významným druhem důkazního prostředku a v rámci dokazování v trestním řízení mu přísluší významné místo, přičemž je třeba jej hodnotit stejně pečlivě jako každý jiný důkaz, čehož si byl nalézací soud, jak vyplývá z odůvodnění rozsudku, nepochybně vědom, a proto závěry znalkyně psychologičky, která poškozenou podrobila odborné exploraci a v hlavním líčení byla soudem seznámena s výpověďmi obžalovaného i poškozené z hlavního líčení, nezůstaly stranou jeho pozornosti. Výpověď poškozené z trestního řízení však nelze komparovat s jejím vyjádřením učiněným dne [datum] před komisí pro projednávání přestupků, neboť se nejedná o výpověď

procesně využitelnou, lze z něho získat toliko indicie, na jejichž objasnění je třeba výsledků v trestním řízení zaměřit. Nicméně závěr nalézacího soudu o věrohodnosti poškozené, je nutno hodnotit jako logický, mající oporu nejen ve znaleckém posudku, ale též v dalších důkazech, na něž okresní soud odkázal, kdy se jedná o svědectví ošetřující lékařky MUDr. [příjmení] a svědkyně [příjmení].

15. Okresní soud tedy nepochybil, pokud posoudil výpověď poškozené [příjmení] jako věrohodný zdroj informací a využil jej pro konstrukci skutkového děje popsáného v rozsudečném výroku pod body 1) a 2). Takový závěr nemůže spolehlivě rozptýlit ani skutečnost, že poškozená podala trestní oznámení na obžalovaného pro znásilnění až s bezmála ročním odstupem, neboť logicky, i v rámci odvolacího řízení, vysvětlila, proč tak neučinila v době dřívější. Vyjádření poškozené ohledně časové posloupnosti koresponduje s obsahem přestupkového spisu [stát. instituce]. Před tímto správním orgánem poškozená vypovídala dne [datum], jak vyplývá z protokolu o ústním jednání, kdy se, mimo jiné, vyjadřovala k sexuálnímu chování obžalovaného ze dne [datum] (v protokolu je však uveden datum [datum]), přičemž rozhodnutí správního orgánu ze dne [datum] obdržela dne [datum] (doloženo doručenkou signovanou poškozenou – č.l. 180). Obžalovanému byla jednak uložena pokuta ve výši 1 000 Kč za přestupek proti občanskému soužití podle § 7 písm. a) zákona o přestupcích za ublížení na cti poškozené, jednak bylo řízení podle § 86 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích zastaveno, a to pro skutek, kterého se měl obžalovaný dopustit dne [datum], kdy měl poškozené znemožnit opustit byt, neboť se obžalovanému nepodařilo spáchání skutku prokázat. O jednání ze dne [datum], resp. [datum] (jak je uvedeno v rozhodnutí), není ve výroku rozhodnutí zmínka. Následně, po konzultaci s právníčkou, podala poškozená dne [datum] trestní oznámení, přičemž je nerozhodné, jakou představu měla do té doby o charakteru jednání obžalovaného, které sama neposoudila jako násilný sexuální útok, ale považovala jej za perverzní. Trestní odpovědnost obžalovaného nemůže ovlivnit ani skutečnost, že poškozená bezprostředně po činu nevyhledala odbornou pomoc, ani to, že na jejím těle, jak akcentuje obžalovaný, nebyly nalezeny stopy žádného násilí. V této souvislosti je třeba uvést, že ohledání těla poškozené nebylo realizováno, kdy smysl by tento úkon měl toliko v bezprostřední návaznosti na daný skutek. Navíc není bez povšimnutí, že poškozená udávala pouze bolestivost (až do dne následujícího), nezmínila žádné poranění, což ovšem bez dalšího neznámá, že se obžalovaný nedopustil jednání precizovaného v rozsudečném výroku, neboť násilný sexuální akt nutně nemusí zanechat na těle oběti zjevné stopy v podobě poranění pohlavního orgánu či jiných částí těla. Zásadní rozpory nebyly shledány ani v samotné výpovědi poškozené, a to ani ohledně užití členky, kdy není pochyb, že jí poškozená měla v rozhodné době k požadavku obžalovaného na očích.

16. Z provedeného dokazování jednoznačně vyplynulo, že v rozhodné době probíhala mezi obžalovaným a poškozenou intimní interakce, která ovšem zčásti proběhla za nesouhlasu poškozené a za užití násilí ze strany obžalovaného. Z výpovědi poškozené je zřejmé, že odmítla pohlavní styk s obžalovaným v jím požadované pozici, „na koníčka“, kdy obžalovaný jí poté sedl na břicho, zády k ní a do pochvy jí zasunul jistý předmět s tím, že se jedná o erotickou pomůcku. S takovým jednáním obžalovaného, které pro ni bylo bolestivé, vyslovila poškozená nesouhlas, a to, jak sama popsala, zoufalým hlasem nejméně čtyřikrát, křičela a snažila se obžalovaného ze sebe shodit, což se jí nepodařilo, dle ní měl sílu, byl zdatnější. V této souvislosti, byť poškozená i obžalovaný (jak vyplynulo z dokazování v odvolacím řízení) byli vybaveni v podstatě shodnou tělesnou konstitucí, nelze odhlédnout ani od nevhodné pozice, v níž se v rozhodné době poškozená nacházela, kdy ležela na zádech a v pohybu (a tudíž i v adekvátní fyzické obraně) byla omezena obžalovaným, který jí seděl na břiše. Na vážně míněný odpor poškozené však obžalovaný nereagoval, naopak využil své fyzické převahy a poškozenou více, „přisedl“ a zubní kartáček vložený do prezervativu jí v pochvě ponechal několik minut. Není pochyb o tom, že popsání jednání obžalovaného nese znaky násilí, ačkoli se nejednalo o násilí výrazné intenzity, kdy by obžalovaný poškozenou bil nebo jí jinak ubližoval. Obžalovaný dle názoru odvolacího soudu použil byť minimální síly vůči poškozené za účelem dosažení svého záměru, a proto nelze akceptovat jeho

výhrady, že prvek násilí nebyl u jeho jednání vůbec použit a že se tak nemohl dopustit zvláště závažného zločinu znásilnění. Pojem násilí sice není v zákoně definován, nicméně podle soudní praxe se za násilí ve smyslu ustanovení § 185 odst. 1 alinea 1 trestního zákoníku považuje použití fyzické síly ze strany pachatele za účelem překonání nebo zamezení vážně míněného odporu znásilňované osoby a dosažení pohlavního styku proti její vůli. V daném případě byl čin spáchán obžalovaným jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží, přičemž za jiný pohlavní styk je třeba považovat takový pohlavní styk, který je obdobou soulože. Přitom podstatou soulože je spojení pohlavních orgánů muže a ženy. V případě jiného obdobného pohlavního styku pak nedochází ke spojení pohlavních orgánů muže a ženy. Za obdobný pohlavní styk je třeba považovat i takové jednání, kdy pachatel do pohlavního orgánu ženy zasouvá nějaký předmět, k čemuž došlo i v dané věci.

17. Všechny zjištěné a výše rozvedené skutečnosti tedy svědčí pro závěr, že znak násilí i donucení poškozené k jinému pohlavnímu styku provedeným způsobem srovnatelným se souloží byly v dané věci zjištěny a správně právně posouzeny. Právní kvalifikace zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, proti níž obžalovaný v odvolání brojil, byla užita v souladu se zákonem. Formálního pochybení, které však nebylo důvodem ke kasaci napadeného rozhodnutí ve výroku o vině pod bodem 1) a v návaznosti na to i ve výroku o uloženém trestu, je neúplné znění právní věty, v níž odvolací soud postrádá, že k jinému pohlavnímu styku došlo provedeným způsobem srovnatelným se souloží. Dle názoru odvolacího soudu nevznikly důvodné pochybnosti ani ohledně skutkových zjištění nalézacího soudu ve vztahu k jednání pod bodem 2). I zde vycházel nalézací soud z výpovědi poškozené, z níž vyplynulo, že obžalovaný jí bránil ve svobodném opuštění bytu, a to krátce poté, co došlo k jednání popsanému pod bodem 1), kdy byt uzamkl a opakované výzvy poškozené k odemčení bytu zcela ignoroval. Byt jí umožnil opustit až v ranních hodinách, konkrétně v pět hodin, tedy nejméně deset hodin poškozené bránil užívat osobní svobodu. Adekvátně tomu posoudil nalézací soud jednání obžalovaného jako přečin omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1 trestního zákoníku, kdy zjištěné okolnosti činu jasně dokládají, že se obžalovaný dopustil činu společensky škodlivého, ohledně něhož nelze uplatnit zásadu subsidiarity trestní represe ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku.

18. Při úvaze o druhu a výši trestu vycházel okresní soud především z ustanovení §§ 37 – 39 trestního zákoníku. Přihlédl zejména k povaze a závažnosti trestných činů. V daném případě obžalovanému přitěžuje, že svým jednáním naplnil skutkové podstaty dvou trestných činů, polehčuje mu však jeho dosavadní trestní bezúhonnost. Při zohlednění zmíněných skutečností, včetně způsobu spáchání činu pod bodem 1), byla obžalovanému uložena trestní sankce nespojená s přímým výkonem, neboť je, zejména s přihlédnutím k osobě obžalovaného, považována za sankci s dostatečným represivním účinkem. Výměra úhrnného trestu odnětí svobody, uloženého při současném respektování podmínek uvedených v § 43 odst. 1 trestního zákoníku, byla zvolena mírně nad spodní hranicí zákonné trestní sazby vztahující se na trestný čin nejpřísněji trestný, konkrétně v trvání 26 měsíců. Pro podmíněný odklad tohoto druhu trestu byla obžalovanému stanovena zkušební doba v délce 30 měsíců, kterou je vytvořen dostatečný časový prostor k tomu, aby obžalovaný prokázal, že je schopen žít bez excesů z řádného života. Takto uloženou sankci nelze dle názoru odvolacího soudu posoudit jako nepřiměřeně mírnou či nepřiměřeně přísnou, kterou by bylo namíste odpovídajícím procesním způsobem moderovat.

19. Pochybení se nalézací soud nedopustil ani v rámci adhezního řízení, kdy poškozenou [příjmení] odkázal podle § 229 odst. 1 trestního řádu s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že nalézací soud k tomuto postupu vedla skutečnost, že uplatněným nárokem poškozené měly být finanční prostředky poskytnuté obžalovanému, kdy takový následek však nenastal v příčinné souvislosti s trestnou činností obžalovaného. Krajský soud ze spisového materiálu zjistil, že poškozená [příjmení] se v přípravném řízení připojila k trestnímu řízení s částkou 1 000 Kč (č.l. 144-146), přičemž

v odvolacím řízení vysvětlila, že se jednalo o částku, kterou obžalovanému poskytla na nákup léků. Z uvedeného je tedy zřejmé, že o nároku poškozené na náhradu škody, bez zjevné souvislosti s protiprávním jednáním obžalovaného, bylo okresním soudem rozhodnuto zákonným způsobem.

20. Vzhledem k tomu, že odvolání obžalovaného a státní zástupkyně nebyla shledána důvodnými, byla postupem podle § 256 trestního řádu zamítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 20. 2. 2023

JUDr. Ivana Růžičková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.